

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 619/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M., M., zastúpenej advokátom JUDr. M. V., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 159/2012 z 31. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. novembra 2012 doručená sťažnosť M., M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. V., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 159/2012 z 31. júla 2012 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva: „Návrhom zo dňa 29. 10. 2008 sa navrhovateľka V. Ď. domáhala určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru... v dôsledku toho, že po zrušení všetkých pracovných miest M... sa stala pre M. ako zamestnankyňa nadbytočnou...

Okresný súd v Martine... rozsudkom č. 5C/104/09... zo dňa 10. 02. 2010 návrh navrhovateľky zamietol...

Porušovateľ, ako odvolací súd... uznesením sp. zn. 6Co/139/2010 zo dňa 29. 09. 2010 rozsudok Okresného súdu v Martine zo dňa 10. 02. 2010 zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie, a to z dôvodov vád konania... ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. Odvolací súd zároveň v uznesení nariadil, aby okresný súd doplnil dokazovanie podľa jeho pokynov.

Okresný súd po vrátení veci na ďalšie konanie svojím rozsudkom č. 5C/104/09-248 zo dňa 12. 01. 2012 návrh navrhovateľky opäť zamietol... Proti tomuto rozhodnutiu navrhovateľka znovu podala odvolanie.

Porušovateľ, ako odvolací súd... uznesením č. 6Co/159/2012 zo dňa 31. 07. 2012 rozsudok okresného súdu postupom podľa § 221 ods. 1 písm. h) po druhýkrát zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že okresný súd v predmetnom konaní (po zrušení predchádzajúceho rozsudku) neodstránil všetky nedostatky vytykané zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu, v dôsledku ktorej skutočnosti odvolací súd považoval jeho závery o platnosti výpovede z pracovného pomeru danej navrhovateľke odporcom za predčasné. V tomto uznesení znovu nariadil okresnému súdu, aby dokazovanie doplnil...

Sťažovateľka je presvedčená, že predmetným uznesením porušovateľa a postupom, ktorý tomuto rozhodnutiu predchádzal boli porušené jej uvedené práva v dôsledku toho, že porušovateľ už po druhýkrát rozhodnutie Okresného súdu v Martine zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, čím spôsobil pretrvávanie právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka doteraz nachádza...

Sťažovateľka sa domnieva, že ak po prvom vrátení rozhodnutia Okresnému súdu v Martine, tento nevykonal dokazovanie v rozsahu, v akom mu to určil odvolací súd vo svojom uznesení, mal tak odvolací súd v druhom odvolacom konaní urobiť sám, keďže mu zákon túto povinnosť ukladá...

Navyše pre zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu neboli splnené ani zákonné podmienky a uvedené ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h) OSP vo veci aplikovateľné nebolo...

Postup porušovateľa..., kedy rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu po druhýkrát vrátil na ďalšie konanie namiesto nariadenia odvolacieho pojednávania, na ktorom mal sám doplniť dokazovanie, bez splnenia procesných podmienok na zrušenie prvostupňového rozhodnutia, má podľa sťažovateľky priamy dopad na kvalitu dodržiavania základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Vzhľadom na to, že porušovateľ mal zákonnú povinnosť nariadiť pojednávanie s cieľom doplnenia dokazovania, ktoré podľa jeho názoru okresný súd nevykonal v dostatočnom rozsahu ani po prvom vrátení veci na ďalšie konanie a pre zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu neboli splnené zákonné podmienky, došlo týmto konaním k porušeniu práva sťažovateľky na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a zároveň k porušeniu práva na prerokovanie jej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. “

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Právo sťažovateľky na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 31. 07. 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/159/2012 porušené bolo.

2. Právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 31. 07. 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/159/2012 porušené bolo.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 31. 07. 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/159/2012 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľke priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 269,60 s DPH, ktorú je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť na účet

právneho zástupcu JUDr. M. V., č. ú.: ... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

V konaní o sťažnosti vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nečinnosťou všeobecného súdu považuje ústavný súd za účinný prostriedok nápravy namietaného protiprávneho stavu, ktorý má sťažovateľ k dispozícii pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov adresovanú predsedovi súdu.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia sťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

Účelom sťažnosti proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa zákona o súdoch nie je potvrdenie stavu, ktorý nie je v súlade s právom zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale poskytnutie príležitosti súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou (m. m. II. ÚS 64/97, I. ÚS 20/05). Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil označený právny prostriedok nápravy podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo sťažnosti nevyplýva, že sťažnosť na prietahy v konaní adresovaná predsedovi krajského súdu sťažovateľkou podaná bola.

Sťažovateľka zároveň v sťažnosti neuvádza žiadne argumenty, ktorými by preukázala, že podmienku nevyužitia tohto prostriedku ochrany svojho základného práva nesplnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto jej ústavný súd nemôže nesplnenie tejto podmienky v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde odpustiť.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že sťažovateľka nevyužila pred podaním sťažnosti ústavnému súdu účinný právny prostriedok nápravy proti porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru, a nepreukázala ani to, že uvedenú podmienku nesplnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti. Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky pre jej neprípustnosť.

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2012